

denrigsministeriet, som ikke opfylder § 3, stk. 2, i partiregnskabsloven.

3. Overvejelser om ændringer i partiregnskabsloven

3.1. Navnlig af principielle grunde bør det overvejes gennem en ændring af partiregnskabsloven at give mulighed for at straffe urigtige eller mangelfulde oplysninger om private bidrag til politiske partier efter partiregnskabslovens § 3, stk. 2.

3.2. Som det fremgår af pkt. 2.1. og 2.3.1., bygger partiregnskabsloven oprindeligt på en forudsætning om, at de politiske partier loyalt medvirker til at leve op til lovens intentioner, og at overtrædelse af § 3, stk. 2, i forhold til Folketinget ikke kan straffes. Da bestemmelserne således i sin tid ikke blev udformet med henblik på, at de skulle være strafsanktioneret, kan der være anledning til at overveje, om bestemmelsernes formuleringer er egnede til at medføre strafansvar, jf. herved princippet i straffelovens § 1.

I forbindelse med Folketingets behandling af lovændringen i 1995 blev der navnlig rejst spørgsmål om, hvad der skal forstås ved et »tilskud« fra en privat tilskudsgiver. I besvarelsen af et spørgsmål herom fra Udvalget for Forretningsordenen (jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg B, s. 903-904) anføres det, at det er vanskeligt på en udtømmende måde præcist at angive, hvilke former for privat partistøtte, som ydes på anden måde end ved pengebeløb, der er omfattet af lovens tilskudsbegreb. Det understreges dog samtidig, at det ikke er usædvanligt, at lovgivningen anvender udtryk, hvis anvendelsesområde ikke kan fastlægges præcist i abstrakte vendinger, men som må forstås i lyset af, hvad sædvanlig sprogbrug, formålet med reguleringen, praksis på området, anvendelsen af tilsvarende udtryk på beslægtede områder m.v. tilsiger.

I besvarelsen af spørgsmålet opstillede Justitsministeriet imidlertid nogle vejledende kriterier med henblik på afgrænsning af tilskudsbegrebet:

»3. I vurderingen af, om en støtte i form af andet end pengebeløb har karakter af tilskud i lovens forstand, må bl.a. indgå, om der er tale om en ydelse, der sædvanligvis opgøres i penges værdi.

Er der f.eks. tale om en ydelse, som den, der leverer ydelsen, normalt tager betaling for som led i en erhvervsmæssig virksomhed, eller må ydelsen på anden måde siges at substituere et pengebeløb, taler det for at betragte ydelsen som tilskud i lovens forstand. Er der tale om tilskud i lovens forstand, må støtten efter Justitsministeriets opfattelse i almindelighed medtages i regnskabet med den værdi, støtten har for partiet, dvs. med et beløb svarende til, hvad partiet på sædvanlige vilkår ellers skulle have betalt for ydelsen.

Er der på den anden side tale om en personlig arbejdsindsats ydet af medlemmer og bekendte, som udføres frivilligt og ulønnet, f.eks. ophængning af plakater i forbindelse med valgkamp, foreligger der ikke en støtte, der er tilskud i lovens forstand. Det samme må formentlig gælde ved privates gratis udlån af lokaler og genstande, i det omfang de pågældende private ikke driver erhvervsmæssig virksomhed af den pågældende art.

Også andre hensyn vil kunne tillægges betydning, herunder praktiske hensyn.

F.eks. vil et krav om, at annonceudgifter, rabatter og lignende, der afholdes eller ydes af private, skal medtages i regnskabet, være forbundet med en række praktiske problemer, idet man næppe kan forlange, at et politisk parti f.eks. under en valgkamp skal have nøje kendskab til enhver annonce, som måtte blive indrykket i dags- eller ugepressen, og som udtrykker støtte til partiet.«

Tilsvarende uddybede Justitsministeriet i svar til Udvalget for Forretningsordenen (jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg B, s. 901 og 902), hvad der skal forstås ved »anonyme« tilskud. I besvarelsen anføres, at anonymitet alene foreligger i de tilfælde, hvor tilskud ydes uden angivelse af tilskudsyderens navn, og hvor det parti, der modtager tilskuddet, heller ikke på anden måde er bekendt med tilskudsgiverens identitet. Et parti er således ikke berettiget til at imødekomme et ønske om anonymitet fra en skatteyder, der i regnskabsåret har ydet et eller flere tilskud, der tilsammen overstiger 20.000 kr., hvis den pågældendes identitet er oplyst over for partiet, eller hvor partiet på anden måde er bekendt hermed.

Justitsministeriet har oplyst, at efter ministeriets opfattelse er tilskuds- og anonymitetsbegreberne tilstrækkelig præcise til, at urigtige eller mangelfulde oplysninger kan medføre strafansvar ved afgivelse af urigtige eller mangelfulde oplysninger herom.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der – helt undtagelsesvis – vil kunne blive tale om strafnedsættelse eller strafbortfald, hvis gerningsmanden har handlet i undskyldelig misforståelse af reglerne. jf. straffelovens § 84, stk. 1, nr. 3; og stk. 2.

3.3. I forbindelse med en kriminalisering af urigtige eller mangelfulde oplysninger i partiregnskaber om private bidrag foreslås en tilsvarende kriminalisering af andre urigtige eller mangelfulde oplysninger i partiregnskaber. Hensynet til tilliden til partiregnskabers pålidelighed taler således for, at der også indføres strafansvar for urigtige eller mangelfulde oplysninger med hensyn til de øvrige pligtmæssige poster i partiregnskaber, jf. partiregnskabslovens § 3, stk. 1 (oplys-